

ПРЕС КЛИПИНГ

26-27. мај 2012.

НАСЛОВИ

- Мале шансе за запошљавање;(стр.2)
- Све даље од споразума са ММФ; (стр.3)
- Просечна плата у априлу 42.215 динара; (стр.4)
- Средња класа у региону највише погођена кризом;(стр.6)
- Железара Смедерево опет стаје;(стр.7)
- Сиромашни смо да бисмо имали младе пензионере;(стр.9)
- Пензијски фонд чека одлуку суда;(стр.11)
- Враћање имовине пуни касу фонда;(стр.13)
- Грађани живе на 'лебу и џему;(стр.15)
- Грађевинци туже бившег послодавца;(стр.17)

Мале шансе за запошљавање

Танјуг

Србија ће до краја 2012. имати веома мали привредни раст, па се, према прогнозама економских аналитичара МАП, не може се очекивати значајнији раст броја запослених

БЕОГРАД - Од почетка светске економске кризе 2008. па до краја 2011. године дошло је до пада броја запослених у Србији за преко 260.000, односно за 13 процената или у просеку за око 2,5 процената годишње, наведено је у билтену "Макроекономске анализе и прогнозе" (МАП).

И поред напора да у 2011. и у првом кварталу ове године активним мерама запошљавања буде ублажен и преокренут тренд смањења запослености, значајније повећање биће могуће уколико током 2012. дође до повећања инвестиционе и укупне привредне активности, наводи се у билтену који издаје Институт економских наука у сарадњи са Београдском банкарском академијом.

Међутим, како ће Србија до краја 2012. имати веома мали привредни раст, према прогнозама економских аналитичара МАП, не може се очекивати значајнији раст броја запослених у овој години.

У анализи се наводи да је пад запослености у категорији "запослени код послодавца" током кризних 2009. и 2010, износио око 100.000 годишње и да је једнак смањењу укупног броја запослених за осам преткризних година.

Током 2011. смањен је број запослених за преко 60.000 у односу на 2010, што је по МАП, показатељ да се комбиновани ефекти кризе и пропуста у приватизацији и даље осећају.

У МАП је далчје указано, како су, и поред пасивних мера (финансијска подршка, накнада за случај незапослености и активних мера политике запошљавања (повећање запошљивости, саветовање, преквалификације, доквалификације) негативни трендови на тржишту рада све видљивији, док је, истовремено, одређени број људи прешао из стабилне у тзв. "рањиву запосленост".

Један од најважнијих показатеља стања на тржишту рада је анализа дужине незапослености, а у периоду од краја 2009 до краја 2011. приметно је значајно смањење краткорочне запослености па је број људи који траже посао краће од шест месеци смањен за око 50.000, односно за око 31 одсто.

У истом периоду, краткорочна запосленост која траје шест до 12 месеци смањена је за око

8.500, односно за око девет одсто.

Разумевање овог тренда се може наћи у ограниченом приливу нових људи на тржиште рада, али и у томе да млађи људи који тек долазе на тржиште рада и започињу потрагу за послом лакше добијају посао код послодавца, у поређењу са кадровима који преко годину дана и дуже неуспешно траже посао.

То све указује и на старосну дискриминацију коју послодавци, већ одређени низ година, на домаћем тржишту радне снаге примењују, оцењено је у анализи.

У посматраном периоду нешто другачији тренд превладава код средњорочне и дугорочне запослености, па је број оних који траже посао једну или две године порастао за преко 20.000, односно за око 19 одсто.

Истовремено је дошло до повећања средњорочне незапослености, односно број људи који чекају на запослење две до четири године нарастао за око 11.800, односно близу 11,4 одсто.

Ово је, оценује се у МАП, изузетно негативан показатељ кретања на тржишту рада, јер је групација оних који чекају посао две или четири године највише погођена кризом и кретање њиховог броја може послужити као показатељ стварног стања кризе у Србији, односно смањења понуде радних места за ову групацију потенцијалних радника.

Сличан тренд присутан је и код дугорочне незапослености, где је дошло до значајног пораста.

Број незапослених који траже посао од четири до 10 година повећан за око 30.000, односно за преко 17 одсто, док је број људи који траже посао преко 10 година повећан за више од 10.000 људи, односно за око 13 одсто.

Све док број запослених из ових категорија незапослених не почне да опада, нећемо моћи да говоримо о слабљењу ефеката економске кризе у Србији и значајнијим инвестицијама, закључује се у анализи тржишта рада коју су урадили сарадници МАП.

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/aktuelno.239.html:381395-Sve-dalje-od-sporazuma-sa-MMF>

Све даље од споразума са ММФ

С. БУЛАТОВИЋ

Србија данас од споразума са ММФ даља него у фебруару, када су представници мисије отишли. "Минус" у буџету дупло већи, у смиривање курса већ потрошен планиран део резерви

РАСТАЛИ смо се у нади да ће после избора све ићи лакше. Мисија Међународног монетарног фонда у фебруару је напустила Србију и обећала повратак половином године, а ми смо дали реч да ћемо се држати њихових препорука. Док евро "скаче" из дана у дан, инвеститори нас не

обилазе, извоз пада, многи верују да би нови аранжман са овом институцијом добро дошао. Три месеца после расанка, међутим, рекло би се да смо још даље од договора.

За почетак интервенције Народне банке Србије већ сада се не уклапају у прошлогодишњи споразум. Договор је предвиђао да током целе 2012. године на њих утрошимо милијарду евра. Покушавајући да обузда пад динара, НБС је на међубанкарском тржишту већ интервенисала са 1,05 милијарди евра. Гувернер Дејан Шошкић каже да нам ММФ даје простор за још 1,6 милијарди евра.

- Као земља очигледно још нисмо сазрели да бисмо схватили да неке ствари морамо да радимо због нас - сматра Дејан Ерић, директор Института економских наука. - У економији су неке ствари горка пилула, али морате да их прогутате. Видим долазак ММФ као механизам који нас штити од нас самих. Преговарачка позиција Србије је сада значајно неповољнија и ко год седне да разговара са њима, имаће проблем. Нешто што је било пре три месеца, није данас исто.

АГРОБАНКА СКУПЉА ОД КОМЕРЦИЈАЛНЕ ММФ је прилично замерао што је Србија у плану својих трошкова за ову годину урачунала и 100 милиона евра намењених за докапитализацију Комерцијалне банке. Она још није урађена, али је у међувремену на државу, као власника, пала обавеза подмиривања дуга Агробанке. А он износи око 200 милиона евра, двоструко више од спорне цифре за Комерцијалну банку.

ММФ је одмах по усвајању буџета упозорио наше финансије да се рачуница не уклапа и да се назире "минус" већи за око 300 милиона евра, што је око један одсто бруто домаћег производа. Премијер Мирко Цветковић је обећао да ћемо, иако је ММФ отишао, поштовати договорен ниво мањка у државној каси и то на истеку сваког квартала. Крај првог је потопао сваку наду да ће тако и бити. ММФ је дозволио 26 милијарди динара "минуса", а ми смо крај марта испратили са чак 48,6 милијарди динара у "црвеном".

Већи дефицит слуги и на пробијање јавног дуга. Истина, ми смо законски дозвољених 45 одсто БДП пробили са последњим даном прошле године.

104 ЕВРА У СЕКУНДИ

ЈАВНИ дуг Србије је у марту, у односу на фебруар, повећан је за 269,5 милијарди евра. То значи, израчунали су економисти, да је наш зајам, током марта, растао 104 евра у секунди. У претходној години је "скакао" за 61 евро у истом времену.

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/aktuelno.239.html:381355-Prosecna-plata-u-aprilu-42215-dinara>

Просечна плата у априлу 42.215 динара

М. Н. С. - С. Б.

У Србији се све боље живи - рекло би се по статистици. Просечна априлска плата је била 42.215 динара, што је за око 1.700 динара више него у марту

PROSEČNE PLATE			
Plus TOP5		Minus TOP5	
Lajkovac	59.361	Merošina	21.386
Vršac	59.051	Knjaževac	23.021
Kostolac	57.296	Vladimirci	23.383
Beočin	55.501	Arilje	23.542
Senta	54.311	Kuršumlija	24.223

Највише и најниже плате у Србији

У СРБИЈИ се све боље живи - рекло би се по статистици. Просечна априлска плата је била 42.215 динара, што је за око 1.700 динара више него у марту. Повећање је, међутим, резултат превремене исплате дела мајске плате, која је на рачуне легла пре Празника рада.

Чак седам делатности, јер је практично исплаћена плата и по, прегазило је 100.000 динара. Апсолутни рекордери су запослени у производњи кокса и деривата нафте. Њима је април донео 132.119 динара у просеку, чак 50.000 више него месец дана раније.

- Уобичајено у децембру и априлу региструјемо веће зараде - кажу у Републичком заводу за статистику. - Раст и пад плата зависе углавном од динамике исплате, јер статистика бележи приливе током месеца. Вероватно су уочи првомајских празника биле уплате које су и довеле до раста зарада.

Изборна кампања се и те како исплатила рекламним агенцијама. Просек у овој области био је 117.756 динара, за око 37.000 виши од мартовског. Програмери и консултанци су зарадили по 117.521 динар. И у њиховој коверти нашло се чак 48.000 динара више него претходног месеца.

Запослени у експлоатацији сирове нафте и гаса у априлу су пребројали по 117.432 динара. И са пуним правом били задовољни, јер им је март био за 37.000 динара "тањи". Услужне делатности у рударству су имале просек од 111.314 динара, око 43.000 више. Више од 100.000 динара примили су менаџери и дуванџије.

СКОК ОД МАРТА Просечна априлска зарада је реално већа за 3,5 одсто у односу на мартовску. Када се упореди са просечним примањем из априла прошле године, раст је - 4,6 одсто. Како год се окрене, нисмо много одмакли за годину дана.

- Просек плата расте ако отпустите запослене са најнижим примањима, а остану они са већим - објашњава економиста Александар Стевановић. - Можда је у неким областима у том месецу било ширег дељења плата, него што је иначе. Има, наравно, компанија које успешно послују у Србији па су зараде с правом прасле.

Кожари, међутим, могли су само да завиде. Њихов просек је био 18.042 динара. А још горе је што су примили 4.300 динара мање него у марту. Занемарљиво боље прошли су запослени у заштитним и истражним делатностима. Примили су у просеку 19.172 динара. У преради дрвета плата је била 21.244, а припремање хране и пића је донело 200 динара више. Помоћне делатности у финансијским услугама су примиле 22.899 динара просека.

Средња класа у региону највише погођена кризом

Д. РАДЕКА - ЂОРЂЕВИЋ

Средња класа у региону плаћа, како указују аналитичари, висок данак економској кризи и бројним мерама штедње. У Србији и Хрватској свега петина грађана припада средњој класи

УЧИТЕЉ у Хрватској више није у прилици да школује своју децу. Ако има стамбени кредит, наставник у Србији тешко да ће своју породицу одвести на летовање. Бугарин са просечном платом није редовни платиша рачуна за комуналије. Економска криза жестоко се обрачунава са средњом класом у региону, која не може да живи стандардом на који је навикла.

Економиста Мирослав Здравковић каже за „Новости“ да као последица разградње државе благостања у Европи мере штедње директно обарају чиновнике, професоре, лекаре, пензионере. Исто се догађа и у Србији. Средњу класу код нас данас чини петина становништва, нижу четири петине, а у вишу тешко да се убраја и један проценат укупног броја становника.

- Средњи слој су предузетници, запослени у монополским гранама - дуван, нафта, телекомуникације, ЕПС, факултетско особље у државној управи, здравству и образовању... Ова петина становника себи може да приушти летовање, полован аутомобил, мало већу потрошњу од егзистенцијалне куповине намирница и одмах се искључи из средње класе уколико узме стамбени кредит - каже Здравковић.

После скандинавских земаља, државе настале из бивше Југославије карактерише највећи степен једнакости становништва, примећује Здравковић, али је то једнакост у сиромаштву, а у Скандинавији једнакост у материјалној безбрижности.

ДВЕ ПЛАТЕАНАЛИТИЧАРИ упозоравају да је готово петина Европе у статистичкој категорији сиромаштва, при чему средњи слој од те категорије дели изостанак тек две плате. Зато се све чешће спомињу нови сиромаси који се регрутују од бивших службеника или административног особља.

Са просечном платом од 730 евра, Хрватска је у бољој позицији од Србије, јер има већу стопу запослености. Према процени Вилима Рибиха, председника Матице хрватских синдиката, у средњој класи остали су информатичари или нижи управљачи у фирмама.

- У Скандинавији или Америци средњу класу чини 80 одсто људи, у Немачкој 60 одсто, а у Хрватској је то тек 20 или 30 одсто људи - каже Рибих за „Новости“. - Раслојавање је све веће. Ако су у средњој класи људи који имају решено стамбено питање, возе аутомобил који стално поправљају и могу да шаљу децу на факултет, у ту класу више не спада учитељ у Хрватској.

Лекари, са примањима од 1.300 до 1.600 евра, или правници на бољим положајима, на бранику су тамошњег средњег слоја.

- У Црној Гори практично нема средње класе. Изгубила се у транзицији протеклих 20 година - каже за наш лист Звонко Павићевић, заменик генералног секретара Уније слободних синдиката Црне Горе. - Просечна зарада у држави је 491 евро, а просвета са 450 евра је испод просека, док је здравству још горе са 400 до 420 евра. То говори да средња класа не може да

приушти аутомобил и летовање, а све теже се плаћају високе школарине. Људи су пуно тога морали да промене у животним навикама.

Очекивано, од бивших СФРЈ република средња класа најбоље стоји у Словенији. Према подацима словеначког Статистичког завода, више од половине грађана проведе ван земље више од четири дана годишње, што је, напомиње Здравковић, упоредив критеријум за летовања грађана Србије. Значи, половина становника Словеније може да се сматра средњом класом.

Заштитни знак бугарског средњег слоја постају све веће задуживање и потешкоће при плаћању месечних рачуна за комуналије. Логика је: ако је губитак породичног аутомобила ствар престижа, неплаћање дуга на кредитним картицама или производа купљених на лизинг се не види.

- Бугари са просечним приходима нису на време узели у обзир да су им се приходи смањили и настављају да живе истим стандардом као у добрим економским годинама, практично живећи на ивици својих могућности - каже Рајна Миткова Тодорова, председавајућа Удружења агенција за наплату.

Анализе статистичке агенције ЕУ Еуростат о сиромаштву показују да су Бугарска и Румунија најсиромашније унутар ЕУ, али и да земље попут Португала, Ирске, Грчке и Шпаније постају ближе земљама источне Европе које су недавно приступиле ЕУ.

ПОЛИТИКА ONLINE

<http://www.politika.rs/rubrike/Ekonomija/Zelezara-Smederevo-opet-staje.sr.html>

Железара Смедерево опет стаје

Успаничени радници ко зна који пут бирају мање зло, да иду на „плаћено” и примају 60 одсто плате или да користе годишњи одмор. Тек око десет одсто њих остаће на послу ради одржавања и обезбеђења погона

Смедерево – Само две недеље пред истек тендера за продају „Железаре Смедерево”, око пет хиљада радника те фабрике други пут од почетка године биће послато кући до даљњег, а друга висока пећ придружиће се својој „близнакињи” која је на тихом ходу још од пролећа прошле године, сазнаје „Политика”. Некадашњи српски гигант је пред производним колапсом, тврди наш извор. Сировине ретко стижу у фабрику, поруцбина је све мање, а паника је поново постала „подстанар” у погонима железаре.

Успаничени радници ко зна који пут бирају мање зло, да иду на „плаћено” и примају 60 одсто плате или да користе годишњи одмор. Тек око десет одсто њих остаће на послу ради одржавања и обезбеђења погона.

– Тренутно немамо пун капацитет производње и радимо са једном пећи. Производимо око 40 одсто што није добро, али се надамо бољем. Не зна се још колико ће радника одсуствовати с посла нити до када – каже за наш лист председник АСНС-ау железари Драган Миловановић.

Железара је у фебруару привремено стала јер је лед заробио сировине на Дунаву, а најновији принудни одмор, сва је прилика, уследиће зато што се српској Влади више исплати да фабрика не ради, кад већ нема услова да производња оживи. Да је реч о скупој „играчки” чак и за

државу, говори чињеница да је само за плате сваког месеца потребно четири милиона евра. О другим трошковима да не говоримо.

Случајно или не, тек неколико дана после избора као да су почеле да се обистињују поједине прогнозе о црном сценарију који чека железару и њене раднике. Каква ће ово бити порука потенцијалним купцима у тренутку када је железара, макар формално, на корак од продаје, сазнаћемо ускоро.

– Није случајно да одмах после избора колективно идемо кући. Зашто нису сачекали још који дан да видимо шта ће ти купци да понуде, па ако се нико не јави, онда да одлуче шта ће с нама. Овако, унапред је све јасно – песимистичан је М. Ј, радник који више од две деценије ради у производњи.

Мало је оних који верују у истинску намеру државе да овим потезом уштеди, те да ће продаја ићи глатко. Већина радника брине о голој егзистенцији.

– Не пише нам се добро. И супруга и ја радимо овде и ако се фабрика угаси, угасиће се и наша породица. Где у овој кризи да зарадимо за хлеб? – пита се К. Р, запослен у администрацији, која је увек прекобројна.

Потенцијални купци Железаре углавном се интересују само за делове фабрике, односно ваљаонице, сазнаје „Политика”. Ове информације додатно плаше раднике јер би у том случају најмање половина остала без посла. За сада, без обзира на то што грцају у проблемима, плате стижу на време и нису умањене од одласка Американаца.

Председник синдиката „Слога” Жељко Веселиновић сматра да је период између две владе идеално време за непопуларне потезе јер тада нико није крив.

– Нажалост, потврђују се моје раније прогнозе. Све је било кампања, а реалност је да нема посла, ни пара за производњу. Нема ни назнака да ће доћи до продаје, па може да буде и горе од овога. Верујем да неће доћи до гашења јер је фабрика стратешки битна, али ће вероватно радити само по потреби, каже Веселиновић и додаје да ускоро може доћи и до смањења плата јер истиче постојећи колективни уговор.

Влада Србије продужила је рок за достављање коначних обавезујућих понуда на тендер за стратешког партнера ПД „Железара Смедерево” до 11. јуна. Први рок за купце, који је продужен без образложења, истекао је 4. маја. Право да се такмиче у куповини имаће три компаније које су откупиле тендерску документацију: „Јунајтед пилсен” са седиштем у Луксембургу, „Доњецк стил група” из Украјине и „Урал мајнинг енд металурџикал компани” из Русије.

„Ју-Ес стил” се крајем јануара повукао из Србије због губитака, а Влада Србије купила је железару за један долар. Према финансијском извештају за 2010. годину, америчка компанија пословала је самањком од 150 милиона евра, док је минус до септембра прошле године био 73 милиона долара.

Оливера Милошевић

Интервју: Радина Тодовић, државни секретар Министарства рада

Сиромашни смо да бисмо имали младе пензионере

Уместо с 35 година стажа и најмање 53 године живота, жене ће убудуће одлазити у пензију с напуњене 35,4 године стажа и 53,4 године живота

Пензијски систем	Пензијски систем	Пензијски систем	Пензијски систем
Пензијски систем	Пензијски систем	Пензијски систем	Пензијски систем
Пензијски систем	Пензијски систем	Пензијски систем	Пензијски систем
Пензијски систем	Пензијски систем	Пензијски систем	Пензијски систем
Пензијски систем	Пензијски систем	Пензијски систем	Пензијски систем
Пензијски систем	Пензијски систем	Пензијски систем	Пензијски систем
Пензијски систем	Пензијски систем	Пензијски систем	Пензијски систем
Пензијски систем	Пензијски систем	Пензијски систем	Пензијски систем
Пензијски систем	Пензијски систем	Пензијски систем	Пензијски систем
Пензијски систем	Пензијски систем	Пензијски систем	Пензијски систем

Да није спроведена реформа пензијског и инвалидског осигурања, пензијски систем би запао у још тежи економски положај, што би се одразило на садашње и будуће пензионере, каже у разговору за „Политику” Радина Тодовић, државни секретар Министарство рада и социјалне политике.

Пензијска реформа је започета у мандату прошле владе, али ММФ инсистира да се настави с започетим променама. На чему ће се базирати будућа реформа ПИО?

Претходна влада је наставила реформу пензијског система започету још 2002. године, а економска ситуација у земљи и демографска кретања довели су до реформе система ПИО. Србија је исувише сиромашна да бисмо дозволили да релативно млади људи одлазе у пензију, што је довело до тога да све мањи број запослених финансира трошкове ПИО. Да је реформа започета почетком деведесетих, систем ПИО свакако би био у бољем положају.

Управо због тога што систем пензијског и инвалидског осигурања непосредно зависи од демографских кретања и укупне економске ситуације, нарочито новог запошљавања, реформа система ПИО је континуирани процес.

Да ли реформа значи само поопштравање услова за пензију?

Реформа не значи искључиво поопштравање услова за одлазак у пензију. Када би наша земља остваривала убрзанији привредни развој са високом стопом раста бруто домаћег производа, запослила већи број незапосленог становништва, свакако да би се то непосредно одразило и на систем ПИО и утицало на мере реформе и у обрнутом смеру.

Међутим, пре свега због мањка инвестиција и високе незапослености реформа се сводила на поопштравање услова за пензионисање и друге рестрикције. Поопштравање услова за пензионисање, међутим, има своју границу.

Сматрам да би будући реформски кораци нове владе првенствено требало да се односе на повећање прихода Фонда ПИО, што значи ново запошљавање и побољшање односа броја осигураника и броја пензионера, контролу наплате доприноса. У складу с тим је основан Централни регистар обавезног социјалног осигурања, који би требало да заживи 2013. године.

Само развој земље може непосредно позитивно да се одрази и на систем ПИО, смањење дефицита у фонду, побољшање висине пензије актуелних пензионера, а све друге мере могу да дају позитиван ефекат на кратак рок, али не решавају основни узрок кризе пензијског фонда, а то су смањени приходи фонда.

Шта ММФ очекује када је у питању наставак реформи?

Реформе система ПИО биле су саставни део преговора око кредитног аранжмана са Међународним монетарним фондом који је прихватио све предлоге српске експертске групе која је водила преговоре. И без аранжмана са ММФ-ом, наша земља треба да настави реформу пензијског и инвалидског осигурања, како би овај систем заштитио и садашње и будуће пензионере.

Одјануара 2013. године жене ће одлазити старије у пензију?

Законом о изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању од 1. јануара 2011. године, промењени су услови за остваривање права на старосну пензију. Тако је, када је о женама реч, прописано да право на старосну пензију стичу кад наврше 38 година стажа осигурања и најмање 58 година живота, уместо досадашњих 35 година стажа и бар 53 године живота. Међутим, у циљу омогућавања поступног преласка на нове услове, прелазним одредбама Закона прописано је постепено подизање оба наведена услова на годишњем нивоу, и то почев од 1. јануара 2013. године, закључно са 31. децембром 2022. године.

У складу са трајањем овог прелазног периода, утврђена је и динамика повећања прописаних услова у погледу година стажа осигурања и година живота. Тако се оба наведена услова најпре истовремено повећавају за по четири месеца на годишњем нивоу до 31. децембра 2015. године, а од 2016. године надаље, прописани услов у погледу година живота повећава се за по шест месеци на годишњем нивоу, док ће се услов када је реч годинама стажа и даље повећавати за по четири месеца годишње.

Према томе, жене ће још ове године право на старосну пензију моћи да остваре по старом, односно кад наврше 35 година стажа и најмање 53 године живота, а од 1. јануара 2013. године, када почиње повећање наведених услова за по четири месеца, у мировину ће моћи пошто наврше 35,4 године стажа и најмање 53,4 године живота.

У 2014. години моћи ће да се пензионишу када наврше 35,8 година стажа и најмање 53,8 године живота, у 2015. години с навршених 36 година стажа осигурања и најмање 54 године живота, а у 2016. години, с 36,4 године и 54,6 година живота, и тако постепено закључно са 2022. годином, када ће жене право на старосну пензију стицати кад наврше 38 година стажа осигурања и најмање 57 година и шест месеци живота.

Да ли су за одлазак у пензију потребна оба ова услова?

За одлазак у пензију потребно је да буду испуњена оба прописана услова, дакле, и године живота и стажа осигурања, а у стаж осигурања може се утврдити само период за који су уплаћени доприноси за пензијско и инвалидско осигурање, што се може благовремено проверити добијањем листинга у Фонду ПИО.

Треба рећи да су се постепено мењали услови за остваривање права и за мушкарце, па је данас старосни услов за мушкарце 65 година живота, а 60 за жене и за оба пола, најмање 15 година стажа осигурања. Дакле, за релативно кратко време је старосна граница подигнута за пет

година. Поред тога, услови за остваривање права на инвалидску пензију веома су поопштрени, тако да инвалидску пензију могу да остваре искључиво радно неспособни осигураници.

Какви су ефекти досадашње реформе ПИО?

Ефекти досадашње реформе, која се спроводи од 2002. године позитивни су, јер је заустављен прилив нових пензионера, које би у постојећим економским условима било тешко финансирати. Тиме се непосредно утицало и на заустављање високог раста дефицита фонда, а што значи и средстава буџета којима се покрива дефицит. Позитивни ефекти реформе су и што је у условима економске кризе успостављена редовност исплате пензија и што су сви дугови пензионерима из претходног периода исплаћени. Поред тога, влада претходног мандата је заштитила висину пензије успостављајући формулу за усклађивање пензија са истим параметрима као и за зараде у јавном сектору, тако да раст пензија прати раст зарада у јавном сектору.

На тај начин је политика раста и пензија и плата у јавном сектору постала заједничка одговорност целе владе, а не само појединих ресора. Иако су просечне пензије релативно ниске, ипак је предузетим мерама сачувана њихова реална вредност и постигнут одређени раст у складу са растом бруто домаћег производа. И запослени и пензионери су у истом положају и њихов социјални статус непосредно зависи од развоја земље, тако да је пред будућом владом тежак, али решив задатак, да покрене нови инвестициони циклус и запосли становништво.

Јасна Петровић

<http://www.politika.rs/rubrike/Tema-nedelje/Sta-ocekuje-penzionere-u-Srbiji/Penzijski-fond-ceka-odluku-suda.sr.html>

Пензијски фонд чека одлуку суда

Само у градњу и инвестиционо одржавање рехабилитационих центара уложено пола милијарди евра. – Како би имовина коначно била на располагању фонду, неопходно је што пре изменити постојећи Закон о ПИО

Податак да су бивши запослени, а данашњи пензионери од краја шездесетих до 2000. године пензионерским динаром само у градњу рехабилитационих центара у Србији уложили пола милијарди евра више је него довољан да се постави питање зашто фонд ПИО данас не располаже својом имовином. Не само зато што би на тај начин пунио касу фонда која се скоро са 50 одсто дотира из буџета, већ и што би као неоспорни власник ове имовине – пензијски фонд у догледно време могао прерасти у инвестициони по угледу на фондове у Европи.

Ово тим пре ако се зна да је живот ових дана демантовао статистику податком да је у Србији исплаћено више пензија него плата, иако званично има више запослених него пензионера.

Економиста Мирослав Здравковић, дошао је до закључка да је на 1,68 милиона исплаћених пензијских чекова било 1,63 милиона исплаћених зарада. Статистика истовремено показује да у Србији има 1,77 милиона запослених и 1,68 милиона пензионера.

Валеријан Кадијевић, саветник директора Фонда ПИО, каже, да је на основу Закона о јавној својини недвосмислено потврђено и од државе, да својина фонда над свим покретним и непокретним стварима није државна, већ имовина фонда.

У конкретном случају, када се говори о томе коју имовину поседује, то су, с једне стране, непокретности на које је фонд већ укњижен, односно пословни простори у којима се налазе

седишта филијала, станови, хартије од вредности, удели у предузећима... а са друге, то је и потенцијална имовина фонда у коју спадају специјалне болнице за рехабилитацију, бањска и климатска лечилишта, здравствене установе, разна предузећа, инфраструктура у које је фонд својевремено улагао.

– Само када су у питању специјалне болнице за рехабилитацију, улагања фонда премашују 500 милиона евра. С обзиром на то да фонд није само градио својим средствима ове непокретности, већ је више деценија плаћао у одређеном проценту и текуће инвестиционо одржавање, тај износ достиже пола милијарде евра – каже Кадијевић, који је и започео процес враћања имовине фонду.

За друге непокретности које су грађене средствима фонда, а тичу се здравствених установа, заштитних радионица, предузећа, рудника, комуналних предузећа, још није завршена валоризација уложених средстава, објашњава он и додаје да ће тај износ у сваком случају бити много већи него што је то случај са специјалним болницама.

Вредност улагања ПИО фонда у изградњу РХ центара

РХ центри	Валоризована улагања на дан 7. 6. 2011.	
	у динарима	у динарима
Златибор	3.031.129,50	30.680.965,25
Златар	3.753.019.765,15	37.987.914,03
Куршумлијска бања	1.767.139.322,38	17.886.912,63
Бања Ковиљача	1.047.655.561,41	10.604.327,15
Врњачка бања	1.691.996.541,09	17.126.320,45
Рибарска бања	1.798.058.833,00	18.199.878,67
Гамизградска бања	2.161.360.701,03	21.877.205,46
Нови Пазар	1.883.551.552,33	19.065.232,51
Ивањица	2.588.835.810,94	26.204.091,20
Сокобања	2.480.536.785,75	25.107.892,86
Младеновац	469.128.907,56	4.748.503,80
„Др Мирослав Зотовић” Београд	1.244.987.528,86	12.601.713,33
Нишка бања	2.969.977.603,86	30.061.992,99
Завод Врњачка бања	1.407.056.892,31	14.242.172,86

Фонд је покренуо низ судских поступака за враћање имовине, када су у питању специјалне болнице за рехабилитацију и бањска лечилишта, али је већина поступака још у току.

У последњих неколико година, почев од 2006. године, од када се фонд бори судским путем да утврди своје право својине у бањама Србије, првостепени судови донели су шест пресуда у корист фонда, које се односе на специјалну болницу „Меркур” у Врњачкој Бањи, Бању Ковиљачу, Жубор у Куршумлијској бањи, Ивањицу, Нови Пазар и Јошањичку Бању, од којих је једна и потврђена код Вишег суда.

– У последње време, неке пресуде којима је суд решио спорове у корист фонда преиначене су, тако да се већина побројаних спорова налази пред Врховним касационим судом, од кога очекујемо да ове спорове најзад реши и заузме правни став у погледу чињенице да непокретности које су грађене средствима фонда припадају фонду – категоричан је Кадијевић.

Не треба пренебрегнути чињеницу да су средства којима су грађени сви ови објекти, па и инфраструктура у Србији, била строго наменска. Њихов превасходни циљ био је превенција инвалидности и рехабилитација, што је послужило као основ да претходник фонда издваја

новац за ту намену. Приватизацијом, односно продајом трећим лицима, губи се циљ и намена која је навела фонд да ове објекте гради.

Како би имовина коначно била на располагању фонду, неопходно је што пре изменити постојећи Закон о ПИО који би био допуњен посебним поглављем о имовини. Додатни проблем фонду прави и то што Агенција за приватизацију, како се може видети и у детаљној анализи имовине фонда, и даље наставља с приватизацијом специјалних болница, без претходног уређења питања права својине над непокретностима које су грађене средствима фонда.

Фонду, који има реалних могућности да постане власник своје имовине наруку иде чињеница да је скупштина на иницијативу фонда донела одлуку којом се прописује да имовина фонда није државна, већ јавна.

Истовремено се поставља и питање судбине капитала фонда у више од 600 приватизација код којих је продаја поништена, јер капиталом у таквим околностима, након поништења, управља Агенција за приватизацију.

Ј. Петровић

<http://www.politika.rs/rubrike/Tema-nedelje/Sta-ocekuje-penzionere-u-Srbiji/Vracanje-imovine-puni-kasu-fonda.sr.html>

ИНТЕРВЈУ: ДРАГАНА КАЛИНОВИЋ, ДИРЕКТОРКА ФОНДА ПИО

Враћање имовине пуни касу фонда

Неосновано је очекивати да ће у Србији једног пензионера издржавати три радника, каква је праска некада била, а дотације фонда из буџета које сада износе 49 одсто могле би се смањити на 30 процената. Услов за то је да пензијски фонд има само расходе који искључиво произлазе из Закона о ПИО, поручује у разговору за „Политику” Драгана Калиновић, директор републичког Фонда за пензијско и инвалидско осигурање.

Када ће Фонд ПИО престати да буде проточни бојлер?

Фонд пензијског и инвалидског осигурања ће престати да буде „проточни бојлер” када буде имао сопствени рачун с правом пласмана слободних средстава, када буде одлучивао о висини стопе доприноса, контролисао наплату изворних прихода, утврдио своју имовину...

Какве су шансе да поново на једног пензионера имамо три запослена?

Полазећи од чињенице да у Србији има четири милиона радно способног становништва, када би била пуна запосленост однос броја пензионера, којих је тренутно 1,68 милиона, и запослених био би 1:2,4. Знамо да ни у једној земљи нема потпуне запослености и знајући какав је демографски тренд, неосновано је причати о односу један према три.

Каква је будућност фонда?

Будућност фонда је позитивна. Када говоримо о исплати пензија и осталих права, као једној од основних делатности, требало би рећи да је исплата редовна, а да се средства обезбеђују из изворних прихода и дотација државе. У овој години дотација за недостајућа средства из изворних прихода износи 49 одсто и увећана је за два одсто у односу на претходну годину, што је директно условљено припајањем војних пензионера.

Што се расхода тиче, Фонд ПИО мора да има само расходе који произлазе из Закона о ПИО, те би се тако дотације из буџета приближиле 30 одсто, а не 49 одсто, како је сада. Подсетићу да је учешће државних дотација у исплати пензија 1999. године износило 18,99 одсто, а то је година када је био најбољи однос броја пензионера и запослених, 1:1,54 при стопи доприноса од 32 одсто. Сада је стопа доприноса 22 одсто.

Што се тиче доношења решења о правима која произлазе из Закона о ПИО, подаци о раду показују да је проценат ажурности у законском року у фонду 90 одсто, што је добро. Истовремено тврдим да узрок за нерешавање преосталих 10 одсто у законском року није у домену рада и организације посла у фонду, већ га треба тражити у домену рада послодаваца, иностраних носилаца осигурања, што узрокује непотпуну матичну евиденцију осигураника на основу којих се не могу израдити решења о правима из пензијског и инвалидског осигурања. Са оваквим показатељима у обављању основне делатности фонда будућност је позитивна.

Да ли фонд нешто предузима у смислу побољшања приходне стране?

Фонд активно ради на побољшању приходне стране, а показатељ тога је формирана радна група за преиспитивање и анализу реструктурисања Фонда, која је направила анализу финансирања фонда од 1995. до 2010. године. Тај материјал је дефинисао дугорочне и краткорочне мере за побољшање финансијске структуре фонда. Ово је званичан документ на основу кога ћемо разговарати са надлежним министарством и владом. Ових дана Управни одбор је усвојио полазне основе за реструктурисање РФПИО, који предвиђа мере које би требало да омогуће побољшање финансијске одрживости фонда.

Уверена сам да биприменом краткорочних мера за побољшање финансијске слике ПИО, уз побољшану наплату доприноса, учешће државних дотација за исплату пензија било 30, а не 49 одсто. Реч је о расходима везаним за права на финансирање исплате пензија одређеним категоријама по посебним прописима и повољнијим условима, разликама до најниже пензије, расходима везаним за туђу негу и помоћ, телесно оштећење, накнаду инвалидима рада за другу и трећу категорију, као и расходима за здравствену заштиту пензионера.

Реализација ових мера могла би ићи релативно брзо, с позитивним ефектом на фонд. Тврдим да тек када финансијски план Фонда ПИО буду чинили како изворни приходи тако и само изворни расходи, тада ћемо имати праве основе за стварање још ефикаснијег и модернијег фонда.

Мере које би требало да омогуће побољшање финансијске одрживости фонда јесте и имовина фонда, посебно ако се има у виду чињеница да имовина фонда не чини јавну имовину државе Србије, те се мора утврдити и прецизирати, а да се, потом, кроз њено управљање и коришћење утиче на повећање прихода и финансијске одрживости Фонда.

Од када се држава укључује у исплату пензија директним дотирањем средстава?

Од 1995. године уочава се перманентно смањење учешћа изворних прихода од доприноса и повећање учешћа средстава из буџета у укупним приходима фонда, када је држава дотирала исплату пензија са 14 одсто. Касније, сваке године, проценат државних дотација се повећава. На овај начин, кроз све веће учешће државе у покривању расхода фонда, мења се карактер овог осигурања, којим се слаби веза између улагања осигураника и стеченог права, а јачају улога државе и елементи социјалне заштите.

Да ли је повраћај имовине један од начина да се каса фонда напуни?

Кроз анализу финансирања фонда у периоду од 1995. до 2010. године, види се да фонд у овом периоду никада није у целини обезбеђивао средства за исплату пензија из изворних прихода, чак и када је стопа доприноса била много виша него данас. Ниво дотација свакако зависи од

системских мера, као што су повећање стопе запослености, наплативости доприноса и смањење сиве економије. Што се имовине тиче, дефинисање и повраћај имовине у коју је фонд улагао, односно упошљавање те имовине, свакако може да утиче на повећање прихода. У ком износу и на који начин, сада не могу рећи.

Да ли би новац од издавања у закуп РХ центара могао да буде искоришћен за исплату пензија?

Издавање у закуп рехабилитационих центара и специјалних болница подразумева претходно утврђивање власништва. Ако бисмо се као власник определили за издавање у закуп имовине, свакако би то био приход фонда који би био у функцији исплате права која произлазе из пензијског и инвалидског осигурања.

Јасна Петровић

КАРЛОВ УГАО

- Како ствари стоје, ускоро ће пензионери одвајати за запослене.
- ПУПС: Паре Утишале ПСовке.
- Ако се криза настави, преживеће само тајкуни, тенисери и пензионери.
- ПИО фонд гори, а Кркобабић се чешља.
- Ако се пензиони фонд реформише као правосуђе, пензионерима ће бити пресуђено.
- Ако се рок за пензионисање продужи, живот се аутоматски скраћује.
- Изгледа да ће подмладак ПУПС-а прећи у сениоре.
- Љубав у осамдесетој неће бити немогућа. Ако се не умориш на послу.
- Одлазак у пензију биће доказ бесмртности.
- Већина деце и унука живи у хранитељским породицама. Пензионера.

Драгутин Минић

објављено: 27.05.2012

Правда

<http://www.pravda.rs/2012/05/25/gradjani-zive-na-lebu-i-dzemu/>

Грађани живе на 'лебу и џему

БЕОГРАД – Галопирајуће јачање евра и почетак рада приватних извршитеља „заледио“ је готово све грађане из средњег и нижег слоја, посебно ако су кредитно задужени јер, осим што им европска валута обара стандард и подиже дуг, ових дана очекују и егзекуторе на вратима који су овлашћени да продају личне ствари како би наплатили потраживање за комуналне услуге, па чак и за паркинг.

С обзиром на то да већина грађана не заради ни просечну плату која је у априлу била 42.215 динара или 362 евра, крај с крајем је немогуће саставити, па се неплаћени рачуни слажу један на други.

Спас у одлагању

Ранка Савић, председник Асоцијације слободних и независних синдиката, каже да се ниво стандарда највећег броја грађана може описати само једном речју – катастрофа.

- Динар нагло слаби, инфлација је кажу само 2,8 одсто, мада је у то тешко поверовати, а 600.000 радника не прима редовно плате јер касне од 40 дана до шест-седам месеци. Егзистенција за десетине хиљада људи је угрожена. Данас сам разговарала са радником „Желвоза“ који каже да данима деци даје само џем који су сами кували и хлеб јер има пара да може да купи само тај основни прехранбени производ – наглашава Савић и додаје да се једва преживљава и одлагањем плаћања свих рачуна.

З. Миличић, отац двоје деце, каже да зарађује испод просека, да му је стандард давно пао и да се „сада само вуче по блату“.

- Имам рату за кредит од 150 евра и због раста курса порасла је са 14.500 на 17.500 динара. Већ дугујем две рате, а и трећу нећу моћи да платим. Пошто прошле године нисмо ишли на море, а то нам је због деце највећи пораз у животу, ове године смо већ од јануара почели да уплаћујемо рате за одмор по 3.000 динара и то ће трајати до краја године – каже Миличић и додаје да све што остане од његове плате и плате супруге потроши се на храну и одећу за децу.

Рачуни за комуналије се, наглашава Миличић, само одлажу. „Стигла нам је опомена за струју, па смо део платили и одложили искључење, а једино плаћамо „Инфостану“ јер је онима који редовно измирују те дугове одобрен попуст. Порез нисмо плаћали две године“, каже Миличић.

Пад куповне моћи

Нарочиту нервозу грађанима уноси слабљење динара и куповне моћи, а повећање трошкова. Растом курса погођени су и подстанари које су власници стана „заборавили“ да пријаве, али не и да станарину вежу за курс евра. Динар је у петак накратко успорио пад па је склизнуо само 0,3 одсто, за разлику од претходних дана када је слабио по 0,6 одсто дневно и то три дана заредом, па је званичан средњи курс 115,7556 динара за евро, али су банке ту валуту продавале и по 119,60 динара за евро. Ова европска валута је за последњих годину дана ојачала за чак 16,6 одсто, односно динар се за толико срозао.

Београђанка Милица Б. која живи сама и има плату од око 370 евра за кирију одваја 150 евра и за комуналије још око 100. „Преосталих 120 евра развличим за куповину хране тако што углавном користим јогурт и поврће. Пошто радим у фирми где нисам пријављена не могу да узмем ни дозвољени минус, па одећу не купујем нити идем на море – каже Милица Б.

Економиста Александар Стевановић каже да је по статистици стандард на нивоу од пре четири године. „Најгоре у свему је што смо као судбински предодређени да тапкамо у месту. Грађани су очекивали да се за протеклих 12 година брже поправља квалитет живота“, додаје Стевановић.

табела

Падају плате

плата мај 2011. курс евра

39.300 97,33

42.215 115,75

Грађевинци туже бившег послодавца

КРАГУЈЕВАЦ – „Због неисплаћених зарада вероватно ћемо сви поднети тужбу против бившег послодавца“, каже Предраг Радовић, повереник синдикалне организације Грађевинског предузећа „Ратко Митровић“, чији су радници остали без посла, а бивши послодавац Драгољуб Пантић ухапшен због сумње да је оштетио ово предузеће за 1,3 милиона евра.

Двомесечни штрајк грађевинци су започели 19. марта, када је у једном од најстаријих крагујевачких грађевинских предузећа уведен стечај, а радницима подељени откази. Синдикат је тада упозорио да је фирма упропашћена и стечај уведен намерно и затражио помоћ од свих државних органа. Како се нико, осим Одсека за привредни криминал крагујевачке полиције, није одазвао апелу радника, њих четрдесеторо ступило је у једанаестодневни штрајк глађу. И након штрајка глађу радници су једино успели да добију новчану помоћ коју су им исплатили Град Крагујевац и Фонд солидарности.

- Иако је, према договору са министром Расимом Љајићем, требало да нам се повеже радни стаж за последње две године, ништа до сада није урађено. Имамо најаве да ће нам стаж бити повезан за само девет месеци – каже Радовић.

Радницима „Ратка Митровића“ није уплаћиван стаж од јануара 2009. године, а бивши послодавац им за зараде дугује од 80.000 до 130.000 динара.

Б. Мирковић